

Архивски број: 08-401/4
Датум: 08.07.2026

Постапувајќи по претставката бр.08-401/1 од 16.04.2026 година, поднесена од лицето ----- против -----, за сторена дискриминација врз основ на етничка припадност во областа на работата и работните односи, Комисијата за спречување и заштита од дискриминација врз основа на член 27 став 1 од Законот за спречување и заштита од дискриминација („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 258/2020) на седницата одржана на 11.06.2026 година, го донесе следното:

МИСЛЕЊЕ

НЕ СЕ УТВРДУВА ДИСКРИМИНАЦИЈА врз основ на етничка припадност во областа на работата и работните односи врз лицето -----од страна на -----.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ

До Комисијата за спречување и заштита од дискриминација доставена е претставка бр. 08-401/1 од 16.04.2026 година, поднесена од -----против ----- . Во претставката, подносителката која е вработена во -----како помошник директор во -----, наведува дека ја поднесува претставка за утврдување дискриминација во областа на работните односи, која во нејзиниот случај претставува континуирано, системско и институционално толерирано постапување. Наведува дека во ----- е вработена неполни шест години, од кои последните две години како помошник директор во ----- . Подносителката има професионално искуство од 20 години во државната администрација и тоа во ----- и во Кабинетот -----, потоа, во Секретаријатот ----- каде се стекнала раководна позиција во Секторот ----- . Во 2020 година преминала во -----како дел од Кабинетот на ----- . И покрај ваквото долгогодишно, континуирано и високо релевантно професионално искуство, од формирањето на актуелната Влада во 2024 година подносителката наведува дека е изложена на сериозен и континуиран дискриминаторски третман. Особено нагласува дека не припаѓа на ниту една политичка структура, ниту дека е носител на политичко уверување. Смета дека поради долгогодишно работење во институции во периоди кога различни политички гарнитуре биле на власт и се припишува одредено политичко уверување. Според неа ваквата практика претставува дискриминација врз основа на перцепирано (припишано) својство, што е забрането со член 3 од Законот за спречување и заштита од дискриминација. Дискриминаторскиот пристап во институцијата се манифестира преку повеќе поврзани дејствија кои создаваат непријателска, понижувачка и обесхрабрувачка работна средина. Во таа насока, била изложена на вербални изјави од претпоставени лица дека „треба да бидам задоволна што не сум деградирана и што се уште сум на позицијата помошник директор“, што директно го нарушува нејзиното професионално достоинство и претставува вознемирување согласно член 10 од Законот. Истовремено, наведува дека била

континуирано исклучувана од можности за професионален развој, што е особено изразено во интерните конкурси за пополнување на места во ----- како и за обуки. Во ----- текот ----- на ----- 2025 ----- и 2026 година аплицирала на повеќе интерни конкурси -----, но постапките или биле поништувани без јасно образложение, или резултирале со избор на кандидати за кои индиректно и било посочено дека имаат политичка поддршка. Имено, на првиот квартал од 2026 г. од вкупно 27 отворени конкурси ----- дури 13 конкурси биле поништени, а како образложение било наведено дека нема пријавени кандидати, и покрај постоење на пријавени кандидати, без соодветно и уверливо образложение. Во тој контекст, подносителката смета дека се создава основан сомнеж дека постапките за поништување на дел од позициите не се водени од објективни и мерит-базирани критериуми, односно претставува јасен пример на неконзистентна примена на критериумите за упатување и укажува на нееднаков третман и сериозни индикации за дискриминација. Според наводите особено индикативен бил случајот со конкурсот -----, каде што Комисијата ја рангирала како прворангиран кандидат, односно како најсоодветен кандидат за конкретната -----, но и покрај тоа, конкурсот бил поништен без образложение кое би можело да се смета за правно и фактички основано. Според неа слична е состојбата и со позицијата во -----, за која исто така аплицирала, а постапката била поништена без соодветно образложение. Во случајот со позицијата во ----- од 2025 година, по повлекување на избраниот кандидат од лични причини, постапката била затворена, а конкурсот поништен, со образложение дека нема други пријавени кандидати, иако именуваната била формално пријавена и изразила висок интерес за работа и професионален придонес во ова ----- . Според наводите, индикативни биле и случаите поврзани со меѓународни обуки. При изборот за петмесечна обука на тема ЕУ во Колеџот во Бриж, Белгија, и покрај тоа што биле предвидени три места и институцијата немала никакви финансиски обврски, а интерес покажаа само двајца кандидати, бил избран само еден кандидат, додека подносителката била исклучена без образложение. Слично, при изборот за обука во Варшава, и покрај тоа што била единствен кандидат од релевантниот -----, била исклучена, а е упатено лице од ----- кое нема непосредна поврзаност со тематиката на обуката. Исто така, во периодот кога била --- ----- (10.06.2024 - 09.12.2024), спротивно на вообичаената ----- пракса и воспоставените стандарди за континуитет и институционална стабилност, во отсуство на ----- беше назначен ----- што и создало сомнеж за дискриминаторско постапување. Дополнително, била ангажирана на задачи кои не кореспондираат со нејзината позиција и професионален ранг како што е попишување на основни средства како и распределбата на дежурства каде во континуитет била распоредувана за време на викенди (сабота или недела), што укажува на тенденциозен и селективен пристап. Дополнително, наведува дека постои забележлива несразмерност во етничката застапеност во распределбата на помалку важни административни ангажмани, каде се приметувва дека доминираат колеги и колешки од албанската етничка припадност. Врз основа на севкупните околности, смета дека е ставена во понеповолна положба во однос на други вработени без објективно и разумно

оправдување, што претставува повреда на член 6 и член 8 од Законот, односно директна и индиректна дискриминација по основ на припишано политичко уверување и етничка припадност, како и вознемирување. Имајќи го предвид сето погоре наведено, бара Комисијата да утврди постоење на дискриминација, да констатира повреда на правото на еднаков третман и да даде соодветни препораки до -----за отстранување на дискриминаторските практики и воспоставување на транспарентни, правични и мерит-базирани процедури. Во прилог доставува документација со која ги поткрепува наводите.

----- врз основа на барање бр. 08-401/2 од 30.04.2026 година на Комисијата за спречување и заштита од дискриминација, се изјасни по наводите од претставката и достави одговор бр.08-401/3 од 03.06.2026 година со дополнителна документација во прилог.

Во одговорот на претставката -----истакнува дека наводите на подносителката се неосновани од повеќе причини. ----- е вработена во ----- од 13.11.2020 година, со спогодба за вработување без јавен оглас на работното место началник на одделение за соработка во културата, преземена од Секретаријат за европски прашања. На 01.04.2021 година се стекнала ----- . Советник е високо -----и вообичаено е потребно од 8 до 10 години работно искуство во -----за стекнување на истото. Сметано од 21.07.2021 година била упатена на-----заклучно со 20.10.2021 година, односно по само три месеци од добивање на -----, без објавување на интересен конкурс. На 01.06.2023 година е донесено решение за вонредно преминување во повисоко -----, што претставува унапредување и при тоа стекнала -----, иако по Закон за редовно стекнување со -----е потребно ----- да помине 4 години во звање советник, а -----поминала само 2 години во звање советник и се стекнала со -----На 10.07.2023 година била унапредена во ----- . На 05.06.2024 година била ----- заклучно со 9.12.2024 година, повторно без постапка за објавување на интересен конкурс. Со решение од 21.01.2025 година е распоредена на работно место -----, согласно нејзините квалификации, со ----- . Од наведеното може да се сумира дека -----, вработена во -----, без јавен оглас со преземање од 13.11.2020 година е во работен однос во ----- вкупно 5 години и 6 месеци, (до моментот на поднесување на претставката), и е -----е -----повисоко без да го помине потребниот законски предвиден рок согласно Законот за -----, што воопшто не претставува дискриминација. За ----- кои посетувале и ----- (кои следеле предавања и по 1 година и кои полагале -----пред комисији од реномирани професори од фелата), а кои се уште не се -----и немаат ----- звања ----- . Понатаму во произнесувањето се наведува дека ако се има предвид Законот за -----но и ----- практики во сите држави, се предвидува повеќе од 15 годишно работно искуство како би се стекнале високо ----- . Наведеното е во насока да се укаже дека дискриминација во случајот со ----- може да се употреби само во т.н. позитивна дискриминација односно ставање во поповолна позиција во однос на останатите -----, а не обратно. Понатаму во периодот од 5 години во -----, -----два пати била -----во странство без спроведување на постапка за интересен конкурс и тоа од 21.07.2021 до 20410.2021 во -----и од 10.06.2024 до 09.12.2024 година) што е уште еден факт во прилог на непостоење дискриминаторски однос кон -

----- Во однос на претставката за упатување на обуки на кои била пријавена и ----- а биле избрани други -----, укажуваат дека огласите за обуки во странство се објавуваат на интерната страна на ----- и сите вработени имаат еднакви права да се пријават, без разлика каде се распоредени, доколку ги исполнуваат условите кои ги поставува организаторот на обуката, со оглед на фактот дека сите вработени во ----- се пред се ----- а распоредувањата внатре често подлежи на промени поради природата на работата на ----- . Посетување на обуки е обврска на сите ----- во насока на нивно професионално надградување, пријавите се доставуваат до надлежната организациона единица која прави прелиминарна листа на пријавени кандидати и при селекцијата се земаат во предвид повеќе фактори меѓу кои и последно посетувани обуки на кандидатите. Во контекст на наведеното, бидејќи во претставката конкретно биле посочени две обуки на кое не била избрана ----- појаснуваат дека за обуката во ----- бил избран ----- со повеќе од 18 годишно искуство и кој работел на повеќе работни места во ----- и кој бил на вкупно две обуки за период од 18 години. Во произнесувањето се наведува дека подносителката ----- пак во периодот од 20 март до 14 април 2023 г., била на ----- курс во Холандскиот Институт во Хаг, престојувала во студиска посета на Франција (Париз, 14.01.-17.01.2024.). На ЕУ-обука во Колеџот Бриж, бил избран друг кандидат кој е вработен во ----- од 11.11.2020 година, која не посетувала ниту една обука до тогаш. Понатака појаснуваат дека обуките во главно се организираат за ----- од пониските рангови, токму со причина за стекнување на искуство и поретко аплицираат и се избираат ----- од редот на раководни позиции, дотолку што многу често и самите организатори во огласите напоменуваат дека истите се за млади -----, ----- е ----- и -----, што подразбира богато ----- искуство. Што се однесува на наводот од претставката дека била ангажирана во комисија за попис на основни средства, наведуваат дека исто така е неоснован, бидејќи редовно од редот на вработените во ----- се определуваат лица да бидат дел од повеќе комисији или работни тела во -----, без никакви видови на фаворизирања или дискриминации, туку во зависност од моменталната расположливост со кадар. Во истата комисија на која се повикува ----- и оваа година како и изминатите наназад имаше повеќе колеги, од секој ранг на ----- (и високи и ниски) и никој од нив досега не се повикал на дискриминација или дека е ставен во неповолна позиција поради учество во попис, особено што се работи за еднократна обврска и што секогаш се внимава да бидат застапени по еден од високите и еден од пониските категории на вработени. Понатаму, дежурствата во -----, кои поради мален број на вработени во ----- (бидејќи голем дел се -----) како и земајќи ги предвид исклучоците поради кои некои вработени не дежураат (како што се мајки на деца до 3 години, мајки на деца со специјални потреби, вработените во -----, вработените во кабинетите и сл.) поради што дежурствата ротираат на период од 1,5 до 2 месеца, а списоците се прават по азбучен ред и се вадат системски без влијание на човечки фактор, и поради тоа не е можно да се местат со интенција. По поднесување на претставката биле разгледани списоците и може да се увиди дека има многу повеќе колеги на кои им се погодува дежурство за викенд, но никој не поднел претставка за дискриминација, напротив дежурството за викенд е и повеќе посакувано со оглед дека

за викенд следува слободен ден, а за дежурство во текот на работните денови не следува ништо.

Во однос на наводот дека биле поништени конкурси за -----на кои -----аплицирала, не може да се зборува дека е дискриминирачко бидејќи не се работи за огласи кој бил поништени, а на кои ----- била единствен пријавен кандидат, туку поништени се поголем број на огласи што укажува дека ----- утврдило други, поважни приоритети кои во тој момент се од интерес на -----/државата и на Буџетот. Дотолку што Комисијата за спроведување на постапката, а која е од редот на раководството (како што -----во претставката ословува) дури, напротив, ги вреднувала нејзините квалификации па ја рангирале како прва на конкретниот -----, но поради непредвидени околности бил поништен и тој оглас како и многу други. Поништување на оглас не е новина во работата на ----- или недозволно или неочекувано, често во минатото се случува поради непредвидени или променети околности да се одлучи да се поништи некој оглас или да не се направи избор. Оваа постапка е регулирана со законските и подзаконските прописи на кои се заснова работата на ----- и ----- секогаш ја имаат оваа појава како опција поради што и се пријавуваат на повеќе огласи истовремено, поради тоа и е дозволено еден кандидат да се пријави на повеќе огласи за работа во повеќе -----и покрај тоа што не може да биде исто квалификуван за секој од нив. Иако ваквата појава била присутна и во минатото, дотолку што имало случаи и кога се поништувале огласи или не бил правен избор и кога имало пријавено само еден кандидат, особено поради кратење на Буџетот на ----- од страна на -----, па не било третирано како дискриминација.

Согласно наведеното, сметаат дека ----- во никој случај не била ставена во подредена дискриминирачка состојба, туку напротив била во т.н. поповолна позиција во однос на повеќето колеги, не била распоредена на пониска позиција од првично утврдената туку напротив напредувала во кариерата.

Поради наведеното сметаат дека Комисијата, ценејќи ги сите горенаведени факти, ќе донесе правилна и соодветна одлука во овој предмет со кое ќе ја отфрли претставката како неоснована.

Согласно член 5 од Законот за спречување и заштита од дискриминација, се забранува секоја дискриминација врз основа на раса, боја на кожа, потекло национална или етничка припадност, пол, род, сексуална ориентација, родов идентитет, припадност на маргинализирана група, јазик, државјанство, социјално потекло, образование, религија или верско уверување, политичко уверување, друго уверување, попреченост, возраст, семејна или брачна состојба, имотен статус, здравствена состојба, лично својство и општествен статус или која било друга основа.

Дискриминација согласно член 6 од истиот Закон е секое разликување, исклучување, ограничување или давање првенство што се заснова на дискриминаторска основа, со сторување или не сторување, што имаат за цел или резултат спречување, ограничување, признавање, уживање или остварување на правата и слободите на одредено лице или група на еднаква основа со други.

Директна дискриминација, согласно член 8 став 1 од Законот, постои кога со едно лице или со група се постапува, се постапувало или би се постапувало понеповолно во однос на друго лице или група во фактичка или можна споредлива или слична ситуација, врз дискриминаторска основа.

Комисијата ценејќи ја целокупната расположливата документација, наводите во претставката, како и произнесувањето на ----- утврди дека во конкретниот случај не постои дискриминација, бидејќи не е идентификуван нееднаков третман, ниту понеповолно или различно постапување кон подносителката во однос на другите вработени. Имено, за да се утврди дискриминација по етничка основа, подносителката треба да направи веројатно дека неповолниот третман (не упатување во -----претставништво) е поврзан со нејзината етничка припадност. Комисијата ја ценеше околноста дека подносителката во текот на работниот однос стекнала повисоки ----- звања, била распоредувана на повисоки работни позиции и двапати била упатена на работа во ----- . Овие околности сами по себе не се доволни за исклучување на можноста за дискриминација, но претставуваат релевантни факти при оценката дали постои континуиран понеповолен третман врз основа на етничката припадност. Исто така, околностите не упатуваат на постоење на негативен или исклучувачки однос кон неа врз основа на етничка припадност, туку напротив, покажуваат дека ѝ биле овозможени услови за професионален развој и напредување. Во однос на наводите дека не била упатена на работа во -----, од доказите произлегува дека огласите на кои конкурирала биле поништени и дека воопшто не бил избран кандидат. Оттука, не може да се заклучи дека подносителката била ставена во понеповолна положба во однос на друго лице во споредлива ситуација, ниту дека одлуката била поврзана со нејзината етничка припадност. Неизборот сам по себе не претставува дискриминација, особено кога постапката е завршена без избор на кој било кандидат. Во таква ситуација не постои компаратор (друго лице кое било избрано наместо подносителката), поради што нема можност да се утврди различен третман по етничка основа.

Врз основа на севкупно ценетите докази, Комисијата утврди дека не е докажано постоење на понеповолен третман на подносителката во споредба со друго лице во иста или споредлива положба, ниту е утврдена причинско-последична врска помеѓу етничката припадност на подносителката и постапувањето на ----- . Оттука, не се исполнети законските елементи за утврдување директна дискриминација по основ на етничка припадност.

Имајќи го во предвид горенаведеното, Комисијата одлучи како и во диспозитивот на ова мислење.

Комисија за спречување и заштита од
дискриминација

Претседател,

Душан Томшиќ